

Strategi for en likeverdig utvikling av barnehage og SFO i Sørfold.

1.0 VISJON:

**EN OPPVEKST MED RØTTER OG VINGER –
TILHØRIGHET, TRIVSEL OG OPPLEVELSE FOR UTVIKLING AV HELE
MENNESKER.**

1.1 Verdiplattform for barnehage og SFO i Sørfold.

**Hvert menneske er enestående,
verdifullt og rikt på ressurser.
Alle mennesker har evne til utvikling,
til å føle og oppleve,
til å kommunisere,
til å gjøre valg og handle.**

I barnehagen og i SFO skal barn i Sørfold -

- oppleve at de er betydningsfulle i fellesskapet/gruppa
- få mulighet til å knytte bånd til andre mennesker
- lære å handle respektfullt overfor andre
- føle forutsigbarhet og trygghet
- få gi uttrykk for egne meninger, følelser og opplevelser
- oppleve spenningen i utfordringer og gleden over å mestre dem
- få utvikle sin fantasi, bruke sine ferdigheter utforskende og kreativt

2.0 Verdiplattformens konsekvenser for praksis.

Konsekvensene av verdiplattformen skal komme til uttrykk gjennom vurderbare kriterier. Det forutsetter at mål for utvikling må være så konkrete at konklusjoner av vurderinger ikke varierer på bakgrunn av subjektivt skjønn.

3.0 KONKRETISERING AV VERDIGRUNNLAGET.

3.1 Menneskesyn.

”Med vår blotte holdning til hverandre er vi med på å gi hverandres verden sin form. Hvilken utstrekning og farge den andres verden får for han eller hun selv, er jeg med på å bestemme med min holdning til ham/henne. Jeg er med på å gjøre den vid eller trang, lys eller mørk, mangfoldig eller kjedelig – og ikke minst er jeg med på å gjøre den truende eller trygg, ikke ved teorier eller anskuelser, men gjennom min blotte holdning. **Derfor er det en uuttalt, så å si anonym, fordring til oss at vi skal ta vare på det livet som tilliten legger i våre hender.**”

Knut Løgstrup

Fundamentet for våre mål i framtiden skal være erkjennelsen av det enkelte menneskes livssituasjon, anerkjennelsen av det enkelte menneskes egenart og

respekten for det enkelte menneskes rett til å være til stede i og få kjenne opplevelsen av sin nå-tid.

3.2 Læringssyn.

Barn er, som alle mennesker, individer, forskjellige og unike, og med ulike forutsetninger for læring. Samfunnsmandatet, slik det er uttrykt i Rammeplan for barnehagen, stiller krav til en helhetlig læringsyn. Omsorg, lek og læring er alle sentrale deler i byggingen av et godt læringsmiljø. Skolefritidsordningen må bygge på de samme prinsippene i sitt arbeid.

Læring skjer i alle sammenhenger, målrettet eller tilfeldig. Barnet lærer gjennom aktiv utfoldelse og påvirker også sine omgivelser gjennom det. Ikke all læring er hensiktsmessig. Barnehagens og skolefritidsordningens hovedoppgave er å legge et godt grunnlag for barnets kompetanse til å mestre eget liv. Det forutsetter at de voksne både har nødvendig kunnskap og personlige egenskaper som gjør dem skikket som rollemodeller og bevisste tydelige ledere.

3.3 Kunnskapssyn.

Samfunnets behov for kunnskap endres over tid. Det kreves en annen type kunnskap i vår digitale verden enn i jordbrukssamfunnet for 50 år siden. Disse endringene skjer med økende hastighet og krever derfor evne til å tilegne seg stadig ny kunnskap. Barnehagen blir derfor selve fundamentet i utviklingen av mennesker som må være aktive i en livslang læringsprosess. Kunnskap kan utnyttes både konstruktivt og destruktivt. Grunnleggende verdier skapes i tidlig barndom.

Både barnehagen og SFO har derfor en viktig oppgave i å bygge de verdiforankringer som er selve fundamentet for bevisst, ansvarsfull og uegoistisk anvendelse av kunnskapen.

3.4 Fysiske forutsetninger.

Det fysiske grunnlaget i barnehage og SFO må tilrettelegges i samsvar med mål og de oppgaver som skal utføres i tilbudene. Fysiske forutsetningergjelder både inne- og utemiljø. Det er tre hovedelementer som må legges til grunn: funksjon, etikk og estetikk.

Funksjon dreier seg om at ute- og inneareal er utformet slik at det legger godt til rette for å utføre de oppgavene som tilbudene har.

Etikk dreier seg om at arealene gir mulighet for utfoldelse, samtidig som sikkerhet og helsemessige faktorer er godt ivaretatt. Dette innebærer også tilgjengelighet for alle.

Estetikk handler om å skape forstand for betydningen av det vakre og det som skaper trivsel. Bevisstheten om hvordan vi påvirkes av lyder, farger og former i våre omgivelser er en viktig del av oppdragelsen i hverdagen.

3.5 To oppgaver - likeverdige tilbud.

SFO og barnehage er to tilbud innenfor kommunens tjenesteområder som både har likhetspunkter og klare forskjeller. Begge tilbudene er frivillige og basert på at brukerne betaler en egenandel av tjenestens kostnad. De er rettet inn mot to ulike aldersgrupper, og det ligger forskjellig føringsstyrke på innholdet i de to tilbudene.

Barnehagen og SFO har ulike oppgaver og felles oppgaver av ulike omfang. Utførelsen av de oppgavene som hvert tilbud er tildelt gjennom sine samfunnsmandat, skal utføres med likeverdige krav til kompetente, reflekterte og tydelige voksne.

Mens barnehagens innhold er gitt omfattende føringer gjennom egen lov, forskrifter og rammeplan, er innholdet for SFO kort beskrevet i **Opplæringsloven § 13-7. Skolefritidsordninga**

Skolefritidsordninga skal leggje til rette for lek, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Skolefritidsordninga skal gi barna omsorg og tilsyn. Funksjonshemma barn skal givast gode utviklingsvilkår. Areal, både ute og inne, skal vere eigna for formålet.

4.0 Praksisrollen

Felles forventninger til yrkesrollene er utførelse med høy profesjonell og personlig integritet og reflektert etisk bevissthet.

4.1 Krav til lederrollen

Lederen erkjenner sitt ledermandat, tar sitt lederansvar og bruker sin lederfullmakt.

Ledelse av barnehage og SFO i Sørfold skal være preget av en profesjonalitet som kommer til syne ved

- respekt for det enkelte menneskes egenart og rolle, - barn, medarbeidere og andre samarbeidende parter
- tydelig uttrykt forventning om innsats, deltakelse og arbeid for felles mål
- systematisk arbeid for å utvikle etisk bevissthet og yrkesfaglige resultater
- systematisk å søke etter, vise fram og bygge videre på de beste egenskapene hos den enkelte
- drive et systematisk arbeid for å utvikle felles forståelse av og samhandling om pedagogisk teori, planverk og felles mål.
- Bruke systematisk dokumentasjon som verktøy for å utvikle den enkelte medarbeider og som formidling av barnehagens aktivitet og innhold til foreldre og eiernivå.

4.2 Krav til medarbeiderrollen

I Sørfold ønsker vi å utvikle medarbeidere som:

- møter barna og foreldrene med humør, anerkjennelse, tydelighet og respekt
- har engasjement og vilje til å søke aktivt etter ny faglig kunnskap og forbedre sin kompetanse
- våger å bruke egne feilgrep som grunnlag for utvikling
- er veiletere mer enn veiledere sammen med utforskende barn
- er tydelige rollemodeller, setter grenser og opptrer robust i forhold til barna
- er profesjonell i utførelsen av oppgaver og i møte med ledelse, medarbeidere, barn og foresatte.
- viser respekt for foreldrenes verdivalg og forventninger
- er tydelige formidlere av de verdier som de er pålagt gjennom lover, forskrifter og planverk.

4.3 Forventninger til barna

I barnehage og SFO i Sørfold har vi som forventning til barna at de med økende alder skal utvikle -

- evnen til å samhandle med andre mennesker
- evne til egeninnsikt og hensiktsmessige følelsesuttrykk
- evnen til kommunikasjon og forståelsen av verden rundt seg
- sin kreativitet, utforskertrang og kritisk vurdering/ettertanke

4.4 Forventninger til foreldre

I Sørfold forventes det at foreldre -

- erkjenner sitt ansvar som voksen, legger til rette for barnas utvikling med tilstrekkelig søvn og mat og med egnet påkledning i forhold til årstid og værforhold
- tar ansvar for barnas oppdragelse
- tar ansvar for merking av barnas eiendeler
- gir informasjon om påvirkning i hjemmemiljøet som har eller kan ha betydning for barnets livssituasjon
- engasjerer seg i barnehagens og fritidsordningens daglige aktivitet og innhold (indre liv)
- anerkjenner at barnehagen og SFO er fellesskapsarenaer der alle barna skal ha likeverdige rettigheter, og der personalet har en plikt til å ivareta behovene til det enkelte barn i samsvar med barnets forutsetninger
- avstår fra å tale nedsettende om barnehagen/SFO eller de som arbeider der.
- formidler kritikk til de ansatte på en respektfull måte

5.0 Intensjon og retning

Barnehagene og skolefritidstilbud i Sørfold skal i samarbeid med heimen og med de ressurser som til enhver tid stilles til disposisjon, legge forholdene til rette slik at barna får utvikle seg gjennom kreativitet, utfordringer, trygghet, tilhørighet og medansvar.

Kommunens barnehager skal ha som mål å skape en sterk identitet til lokalmiljøet der stolthet over lokal egenart blir balansert mot ydmykhet for andre kulturers uttrykk og verdiforankringer.

Opplevelse er en sentral del av denne identitetsbyggingen. Det stiller krav til barnehagene, men også til at andre i lokalmiljøet, foresatte, institusjoner, politikere og etater, er positive samarbeidspartnere.

De voksne i barnehage og SFO har et særlig ansvar for å lære barna gjennom egen væremåte hvordan vi er en del av natur og miljø, hvordan vi både påvirker og påvirkes, og at hver enkelt har et ansvar for å ta vare på en verden som gir livsgrunnlag i framtida også.

5.1 Et inkluderende fellesskap med plass for det enkelte barn.

Et sentral utfordring for barnehage og SFO er å skape inkluderende fellesskap der det samtidig både er respekt for ulikheter og tilrettelegging for det enkelte barns individuelle forutsetninger.

Personalet har et særlig ansvar for at alle barn. Uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet.....

Dette er krav som må gjelde både barnehage og SFO. I tillegg har barnehagen en viktig tilleggsoppgave:

Barnehagen har et særlig ansvar for å forebygge vansker og å oppdage barn med særlige behov. For disse barna kan det være aktuelt å gi et spesielt tilrettelagt tilbud. Tilretteleggingen kan gjelde både sosiale, pedagogiske og/eller fysiske forhold i barnehagen.

(Rpl. kap.1.9)

Hensynet til individuell utfoldelse og individuelle særlige hensyn må alltid balanseres mot hensynet til fellesskapet. I dette ligger at hensynet til ett barns særlige behov ikke skal gå på bekostning av et annet barns muligheter til å utvikle seg optimalt. Det er et overordnet krav til de voksnes ledelse at det er de positive verdier som skal styre arbeidet på en slik måte at avvising, krenkelser, mobbing eller vold verken tolereres eller neglisjeres.

5.2 Barns medvirkning - grunnlaget for utvikling av demokratisk forstand

Barn har rett til å uttrykke seg om og få innflytelse på alle sider av sitt liv. I barnehage og SFO må barna få anledning til å formidle opplevelsen av egen situasjon gjennom uttrykk som er hensiktsmessige i forhold til alder og utviklingsnivå.

Behandlet av driftsutvalget i sak 22/2008 den 30.05.
Vedtatt av Sørfold kommunestyre i sak 39/2008 den 19.06.2008

Det er de voksnes ansvar å oppmuntre til dette, gi uttrykk for anerkjennelse av det enkelte barns opplevelse, men også å støtte det enkelte barns evne til å leve seg inn i andres situasjon, se situasjoner fra andres ståsted og ta hensyn til andre. Barnehagen og SFO skal utvikle rutiner for aktivt å legge til rette for at hvert enkelt barn får gi uttrykk for hvordan det opplever sin egen hverdag.

6.0 Utviklingsmål for barnehage og SFO i Sørfold

Evaluerings:

Den enkelte barnehage og det enkelte SFO-tilbud skal kartlegge sitt ståsted med styrker og svakheter. Kartleggingen skal peke ut hovedområder som det enkelte tilbud skal arbeide for å utvikle.

Hovedutfordringer skal vises i en tiltaksplan både på kort og lang sikt.

6.1 Utviklingsmål for eier:

Eier skal utvikle et system for vurdering av kvalitet.

Hensikten med kvalitetssystem i barnehage og SFO skal være å gi informasjon som setter eier og virksomhet i stand til å ta beslutning om relevante tiltak på et tidligst mulig stadium, stille til rådighet nødvendige ressurser og foreta eventuelle korrigeringer gjennom faglige vurderinger.

Systemet skal omfatte –

oppvekstmiljø – jf. Forskrift for miljørettet helsevern i barnehage og skole, barnehageloven/Rammeplanen kap.1.

holdninger – jf. Rammeplanen, kap. 2

læringsresultater – jf. Rammeplanen , kap. 3.

etisk standard – jf. Rammeplanens krav til voksenrollen.

Verdigrunnlaget som etisk standard skal knyttes til, må utvikles enhetlig og være forpliktende for alle voksne som arbeider i tilbudene fra 0 til 16 år – for barnehage, skolefritidsordning og skole.

6.2 Utviklingsmål for barnehage og SFO:

Systemer for registrering av brukernes erfaringer skal utvikles. Resultatene skal danne grunnlag for refleksjon og forbedringer.

Både barnas, foreldrenes og de ansattes vurderinger av kvaliteten skal systematisk samles inn og danne grunnlag for utvikling innenfor de rammer som er trukket gjennom det samfunnsmandat som lov og Rammeplan fastsetter.

Den enkelte medarbeider har et selvstendig ansvar for å bidra til økt kvalitet ved eget arbeidssted. Resultatene som foreligger etter kartlegging må derfor brukes som grunnlag for både individuell og felles refleksjon der alle deltar i å skape forbedringer.

6.2 A Særlige utviklingsmål for barnehage

Å søke ytterligere forbedringer i forberedelsene av barnas overgang til skole.
Å utvikle styrkede rutiner for å oppdage barn som har spesielle behov, og sette inn tidlig innsats for en god utvikling

6.2 B Særlige utviklingsmål for SFO

Å ha særlig fokus på sosial utvikling, evne til samspill og gjensidig respekt hos det enkelte barn
Å særlig legge til rette for å ivareta behovet for fysisk utfoldelse og skapende aktivitet med blick for det enkelte barns særpreg

6.3 Utviklingsmål for barna:

Barna skal på alle trinn oppleve klare krav og forventninger til atferd som samsvarer med verdigrunnlaget i Rammeplan for barnehager og skolens Læreplan - generell del.

6.4 Konsekvenser:

Både barnehagen og skolefritidsordningen har ansvar for at -

- alle barn blir kjent med hvilke normer som gjelder for atferd i ulike sammenhenger. Normene skal bygge på verdigrunnlaget som er formulert i Rammeplan for barnehagen og i Læreplan for skolen – generell del.
- Barnehage og SFO skal arbeide aktivt for å stimulere lysten til og opplevelsen av fysisk aktivitet, sosialt fellesskap og språklig aktivitet.
- det enkelte barn får en god oppfølging i samsvar med sine forutsetninger og sitt utviklingsnivå.
- det enkelte barn og foreldrene får klare tilbakemeldinger i samsvar med deres behov.